

Handläggare: Christina Amundberg, Lars
Ingvald, Gunilla Jalmarsson, Ninnie Jonsson,
Agneta Kling och Britt-Marie Johansson
Telefon: 08-508 12 000

Till
Stadsdelsnämnd Södermalm
2011-12-15

Uppföljning av Bergsunds, Guldbröllophemmets Sjöstadsgården, Sofiagården, Magdalenagården och Vindragarens vård- och omsorgsboende samt Tellus fritidscenter och Tanto seniorloкус öppna fritidsverksamheter

Förvaltningens förslag till beslut

Nämnden godkänner rapporten.

Anders Carstorp
Stadsdelsdirektör

Claes Lagergren
Avdelningschef

Sammanfattning

Detta ärende är en uppföljning av Bergsunds, Guldbröllophemmets Sjöstadsgården, Sofiagården, Magdalenagården och Vindragarens vård- och omsorgsboende samt Tellus Fritidscenter och Tanto seniorloкус öppna fritidsverksamheter.

Den samlade bedömningen om verksamheterna är att de boende har möjlighet till inflytande och delaktighet samt får sina beslutade insatser tillgodosedda. Samtliga boenden uppfyller de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter och stadens riktlinjer utom hälso- och sjukvårdskrav. I samtliga verksamheter pågår olika förbättrings- och utvecklingsarbeten bland annat den sociala dokumentationen. Förvaltningen har synpunkter på hälso- och sjukvården

vid samtliga redovisade vård- och omsorgsboenden. Av brukarundersökningar som gjorts framgår att deltagarna är till stor del nöjda.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom avdelningen för äldreomsorg och administrativa avdelningen. Samtliga boende har sakgranskat uppgifterna.

I ärendet redovisas varje boende var för sig. I bilaga till ärendet finns sammanfattande grafisk bild över samtliga uppföljda äldreverksamheter på Södermalm som hitintills är gjorda under året.

1. Bergsunds vård- och omsorgsboende

Fakta

Verksamhet	Särskilt boende enligt 5 kap. 5 § Socialtjänstlagen, SoL
Avtalspart	Temabo AB
Namn och adress	Bergsunds vård- och omsorgsboende Folkskolegatan 26-30 117 35 Stockholm
Förestår/verksamhetschef	Ulla Sävås
Målgrupp och antal	Bergsunds vård och omsorgsboende har 123 lägenheter totalt. 8 lägenheter växlas över till inriktning för personer med demenssjukdomar. De övriga 115 har somatisk inriktning.
Driftsform	Entreprenad, avtalstid 2008-07-04- 2011-09-30 med möjlighet till förlängning två år och två gånger två år.
Antal anställda	117 personal och 95,3 årsarbetare
Tillgänglighet:	Bergsunds vård- och omsorgsboende har tillgängliga lokaler och ligger nära kollektiva kommunikationer.

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med företrädare från Södermalms biståndsenhet
- Dialog med enhetschef, medarbetare och boende
- Enhetens rapporterade avvikelser och klagomålshantering
- Kontroll av enheternas dokumentation och rutiner
- Stockholms stads brukarundersökningar

- Besök av avdelningscontrollers och MAS på boendet tre anmälda och fem oanmälda besök under året

Verksamhet

Bergsunds vård- och omsorgsboende är ett särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL.

Bergsund hade tidigare enbart lägenheter för personer med somatiska sjukdomar. De utvecklar från senhösten i år ett våningsplan med åtta lägenheter för personer med demenssjukdomar. Lundens gruppboende på Hornstull flyttade till Bergsund på grund av renovering. De boende och dess anhöriga önskade hålla ihop boende- och personalgruppen. Temabo tog över personalen från boendet för att bevara trygghet och säkra kvaliteten i omvårdnaden för de boende

Temabo AB:s verksamhetsidé på Bergsund att utifrån en salutogen grundsyn erbjuda god vård och omsorg. De har arbetat med att utveckla en aktiverande och innehållsrik vardag i ett friskvårdsperspektiv. För detta har de särskilda medarbetare temacoacher som arbetar med aktiviteter enskilt och i grupp.

Temabo AB har lagt in sitt lednings- och kvalitetssystem i IT-miljö dels för att alla medarbetare ska ha möjlighet att nå det och dels för att förändringar lätt och snabbt ska kunna nå alla. Temabo har fått sin verksamhet certifierat enligt ISO-systemet under våren.

Genom sitt salutogena arbetssätt erbjuder Temabo sina gäster olika möjligheter att bevara och förbättra sina egna resurser genom fysiska, sociala, psykiska eller existentiella aktiviteter. Utbudet av aktiviteterna har byggts ut successivt genom att göra inventeringar av de boendes önskemål. Aktiviteter erbjuds enskilt, i grupp och för hela huset. De har grupper med konstnärligt innehåll men skapar också gemenskapsgrupper mellan de boende. Exempel på det sistnämnda är en grupp för personer som har sina rötter i Finland. Temabo har inrättat ett eget café öppet för boende och besökare med hembakt som sköts av en daglig verksamhetsgrupp. De har också tillsammans med fastighetsägaren rustat upp innegården med mer planteringar och vissa odlingar. De har till exempel odlat potatis och haft skördefest på dem.

Bedömningen är att Temabo på Bergsund arbetat sedan övertagandet av verksamheten med att införa ett salutogent arbetssätt till gagn för de boende.

Boende i vård- och omsorgsboendet

Totalt finns 123 lägenheter på Bergsund. Bergsund hade tidigare enbart lägenheter för personer med somatiska sjukdomar. Det kommer inom den närmaste framtiden att finnas 115 lägenheter för personer med mer fysiska omvårdnadsbehov och åtta lägenheter för personer med demenssjukdomar.

Knappt hälften av de boende kommer från Södermalm. De flesta stadsdelar, socialtjänstförvaltningen och andra kommuner köper också plats på Bergsund.

Bergsund har under året haft mellan fem och tio lägenheter lediga. De sista månaderna har det varit fullt. För att underlätta för de boende att flytta in erbjuder de på Bergsund att den boende kan få flytta in i möblerat rum.

Brukarinflytande

Stadsdelsnämndens pensionärsråd har kontaktperson på Bergsunds boende som är med på deras anhörigträffar och större samkväm. Temabo har på flera olika sätt försökt fånga in de boendes önskemål, bl.a. genom utveckling av genomförandeplanerna och utbyggnaden av aktivitetsutbudet. Bergsund har anhörigträffar för att fånga de boendes önskemål indirekt.

Södermalms beställarenhet har under 2011 startat en särskild individuppföljning för att följa upp enskilda boendes genomförda insatser. Uppföljningsresultat visar att de boende trivs bra på boendet och är nöjda med det stöd de får.

Temabo har utbildat all personal i att förbättra genomförandeplanerna för att lägga grunden till alla medarbetare ska kunna veta vilket stöd den enskilde behöver. Genom att utveckla omvårdnadsteam runt varje boende bedömer Temabo att den enskildes vilja och önskemål kommer fram tydligare.

Brukarundersökning

Stadens brukarundersökning på Bergsund från 2010 har en svarsfrekvens på 68 svar från 123 boende. Vissa resultat är bättre på Bergsund än stadens genomsnitt, exempelvis tillgång till aktiviteter och trygghet medan andra är lägre exempelvis möjlighet till utevistelse även om missnöjet kring utevister har minskat. Personalens bemötande och lyhördhet uppvisar goda resultat.

Dokumentation

Bergsunds äldreboende har under det gångna året gått över till IT-baserad dokumentation i Parasol-systemet. Parallellt med detta har också den sociala dokumentationen utvecklats innehållsmässigt i riktning mot lagens intention och föreskrifts stadganden. De nya genomförandeplanerna täcker hela dygnet. De boende har kontaktperson för såväl dag- som nattstödet. Utvecklingsarbete kvarstår genom att alla genomförandeplaner inte är kompletta med att ange hur den enskilde vill ha stödet utfört. Alla planer är heller inte inskrivna i parasol. Den löpande sociala dokumentationen behöver också utvecklas till att skriva in ändrat stöd. Uppdrag från övriga i vårdteamet behöver också skrivas in i den löpande sociala dokumentationen. Temabo har utvecklat ett egenkontrollsystem för den sociala dokumentationen för att säkra att en god dokumentationsstandard upprättas och upprätthålls. Förvaltningen bedömer att visst utvecklingsarbete kvarstår gällande genomförandeplaner och löpande social dokumentation.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. De boende erhåller vid inflyttningen information om möjligheten att framföra synpunkter eller

klaga på stödet i boendet. Det finns även klagomålsblanketter på anslagstavlor i boendet.

Förvaltningen har erhållit ett fåtal men förhållandevis omfattande klagomål från anhöriga eller boende. Dessa har utretts och åtgärdats av Temabo. Temabo tillser också att den enskilde får ett korrigerat stöd i den enskildes dokumentation.

Hälso- och sjukvård

TemaBo AB:s MAS har inte gjort några strukturerade granskningar vare sig av följsamheten till gällande rutiner eller av dokumentationen. Stadsdelens MAS har granskat ca 25 % av den datadokumenterade dokumentationen. Resultatet visar att stadens regler för dokumentation inte följts i alla delar. Temabo AB har utarbetat gemensamma hälso- och sjukvårdsrutiner som gäller för deras samtliga verksamheter, några behöver revideras. Samtliga boende har inte erbjudits någon riskbedömning gällande risk för fall, undernäring och trycksår. Vid identifierade risker har planer inte alltid upprättats. Några lokala rutiner har utarbetats, men inte tillräckligt för att säkra vården på Bergsund. Följsamheten till klädregler var inte optimal. Delar av läkemedelshanteringen behöver en översyn. Rutiner för beslut om skyddsåtgärder behöver förtydligas. Inkontinensutredningar utförs sällan. Medicinteknisk apparatur finns inte förtecknat, inte heller kontrollerat av fackman, någon egenkontroll av dessa har heller inte utförts under 2011.

Personal- och kompetensförsörjning

Samtliga i ledningen på Bergsund har högskolekompetens från såväl det sociala som medicinska området. Temabo har hög andel grundutbildad omvårdnadspersonal. De genomför nu en inventering för att erbjuda utbildning till undersköterskekompetens till samtliga. De genomför också ett projekt om svenska språket för att alla medarbetare ska ha tillräckliga svenskakunskaper för att kunna läsa in vårdbiträdes eller undersköterskekompetens.

Temabo började sin verksamhet med att utbilda alla medarbetare i sin salutogena grundsyn. Temabo har infört en ny yrkesgrupp på Bergsund. Det är temacoacher som har olika sociala eller konstnärliga utbildningar som grund för att bygga upp, ha hålla i eller arrangera olika aktiviteter.

Förvaltningen bedömer att medarbetarna på Temabo har personal med viss kompetens och ser det som viktigt att fler omvårdnadspersonal erbjuds grundutbildning eller vidareutbildning till undersköterska.

Några problem att rekrytera medarbetare till boendet finns ej enligt uppgift från verksamhetschef.

Ekonomi och administration

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Temabo AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person.

Tecknad ansvarförsäkring motsvarar angivna krav i avtal.

Inga anmärkningar finns vad gäller redovisade underleverantörer. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Enligt uppgifter från Temabo är det enkelt att samarbeta med förvaltningen om fakturering. Temabo AB och anlitate underleverantörer bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller.

Åtaganden och utfästelser vid mervärden

Förvaltningen har i regelbundna uppföljningsmöten med Temabo följt upp att entreprenörens åtaganden och mervärden fullföljts enligt av parterna överenskommen handlingsplan. Vid handlingsplanens genomgång under hösten har samtliga åtaganden följts utom skyldigheten att tillhandahålla mellanmål. Temabo har givit omvårdnadspersonalen svensk-undervisning för att därefter erbjuda kompetensutveckling till undersköterska. Därför har utbildning till formell kompetens försenats. Förfrågningsunderlagets krav på kompetensinventering, valideringsutbildning arbetar Temabo med. Detta gäller också måltidsordningen där erbjudanden om tre dagliga mellanmål ska säkras på samtliga boendeenheter.

Förbättringsområden

Temabo arbetar vidare med att utveckla en salutogen omvårdnad på Bergsund. Utveckling har skett av boendet gällande aktiviteter, social dokumentation och måltidsordning. Den utveckling som kvarstår är att skapa en planerad kompetensutvecklingsplan, att förbättra den sociala dokumentationen och säkerställa en kosthållning för alla boende med erbjudanden om tre mellanmål. Ledningen för boendet planerar att bygga ett omvårdnadsteam runt varje boende där hälso- och sjukvårdspersonal inklusive rehabiliteringspersonal samverkar mer planerat tillsammans med temacoach och omvårdnadspersonal.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet behöver Temabo revidera en del rutiner och upprätta lokala sådana. Vidare behövs en översyn av delar av läkemedelshanteringen göras. En förbättrad följsamhet till klädregler som gäller vid basal hygien är nödvändig. Dokumentationen vid beslut om skyddsåtgärder, behöver förtydligas. Dokumentationen måste följa stadens utarbetade regler. Enheten behöver intensifiera arbetet med inkontinensutredningar. Ett system för årliga kontroller av den medicintekniska apparaturen behöver upprättas. Enheten behöver förbättra följsamheten till gällande rutiner.

Förvaltningens samlade bedömning om Bergsunds vård- och omsorgsboende
Förvaltningens bedömning är att Bergsunds vård- och omsorgsboende är ett boende i utveckling som ger sina äldre en god omsorg med ökad möjlighet till aktiviteter

och innehållsrikare liv. De äldre får sina beslutade insatser tillgodosedda av verksamheten. Boendet uppfyller till största delen de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter, stadens riktlinjer och avtalet. Ett flertal förbättringar behöver göras inom hälso- och sjukvårdens område så att arbetsmetoderna omfattar samtliga boende. Följsamheten till upprättade rutiner behöver förbättras. Lokalt utarbetade rutiner ska säkra vården för de boende på Bergsunds vård och omsorgsboende.

2. Guldbryllopshemmets vård- och omsorgsboende

Fakta

Verksamhet	Särskilt boende enligt 5 kap. 5 § Socialtjänstlagen, SoL
Avtalspart	Temabo AB
Namn och adress	Guldbryllopshemmet Tideliusgatan 16 118 69 Stockholm
Förestår/verksamhetschef	Ulla Nybons
Målgrupp och antal	Guldbryllopshemmet har 44 lägenheter. Målgruppen �r äldre som har demenssjukdomar på tre boendeenheter och med äldre personer som har psykiska sjukdomar.
Driftsform	Entreprenad, avtalsstid 2010-06-07- 2013-10-30 med möjlighet till förlängning 2 �r med och två gånger två �r.
Antal anställda	50 anställda motsvarande 44 årsarbetare
Tillgänglighet:	Verksamhetens lokaler är fysiskt tillgängliga och de kan nås med allmänna kommunikationer via busshållplats eller drygt 200 meter till pendeltågsstation.

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med företrädare från Södermalms bistånds-enhet
- Dialog med enhetschef, medarbetare och boende
- Enhetens rapporterade avvikelser och klagomålshantering
- Kontroll av enhetens dokumentation och rutiner
- Stockholms stads brukarundersökning
- Besök av avdelningscontrollers och MAS på boendet minst fyra anmälda besök under året

Verksamhet

Guldbryllopshemmet  r ett särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL. Boendet  r beläget i ett kulturhistoriskt gammalt ålderdomshem från förra sekelskiftet. Det är nu renoverat till ett modernt äldreboende med äldre stil. Lokalerna  r rymliga med ett kök, matsal, stort vardagsrum och en rymlig gemensam balkong. Till boendet h r en egen avgränsad trädgård i kanten av Rosenlundsparken.

Verksamheten erbjuder stöd dygnet runt i social gemenskap och med aktiviteter av olika slag enskilt och i grupp. V rderingsgrunden bygger på en salutogen värdegrund där hela livet ska levas. Huvudmetoden  r ett personcentrerat eller individuellt stöd. Personalen förverkligar metoderna med kompetens om

demenssjukdomar, palliativ omvårdnad, god tillgång till aktiviteter och regelbunden reflektion och handledning. Temabo har fått sin verksamhet certifierat enligt ISO-systemet under våren.

Boende i vård- och omsorgsboendet

Guldröllpshemmet har 44 boende. En boendegrupp är reserverad för äldre personer med psykiska sjukdomar. De boende kommer till största delen från Södermalm men också från de flesta stadsdelarna i staden. Det är ett populärt boende som alltid har varit en betydande kö till.

Vid besöken i boendet som gjorts minst fyra gånger under året verkar alla boende nöjda och trivas. Personalen har uppvisat ett gott bemötande. Atmosfären ger ett lugnt och harmoniskt intryck och de boende ger intryck av att trivas. Aktiviteterna har under det gångna året ökat betydligt på boendeenheterna. Guldröllpshemmet har anställt en temacoach som tillsammans med övrig personal har utvecklat olika aktiviteter.

Brukarinflytande

Stadsdelsnämndens pensionärsråd har kontaktperson på Guldröllpshemmet som är med på deras anhörigträffar och andra sammankomster. Den enskildes inflytande i vardagen tillgodoses med genomförandeplanen och en daglig dialog mellan gäster och personal. Även anhörigas synpunkter tas tillvara när inte de boende själva kan tala om sin livsstil bl.a. genom levnadsberättelser. Boendet bjuder in till anhörigträffar för att fånga de boendes önskemål indirekt.

Södermalms beställarenhet har under 2011 startat en särskild individuppföljning för att följa upp enskilda boendes genomförda insatser. Några uppföljningsresultat från Guldröllpshemmet föreligger ännu inte.

Brukarundersökning

Stadens brukarundersökning från 2010 har en svarsfrekvens på 33 svar av 44 boende på Guldröllpshemmet. Det hör till de högre svarsfrekvenserna som förvaltningen fått. Guldröllpshemmet har goda resultat på bemötande, personalens lyhördhet, trygghet, nöjdhet, mat och måltidernas trevlighetsfaktor. 96 % av de svarande uppger att de helt instämmer i att personalen har ett gott bemötande. Generellt är Guldröllpshemmets resultat något lägre för 2010 än för 2009 utom på maten som anses av de svarande ha blivit bättre.

Dokumentation

Guldröllpshemmet har börjat införa IT-baserad dokumentation i stadens ParaSol-system. Genomförandeplanerna är inskrivna i ParaSol och den löpande sociala dokumentationen förs på papper. Förvaltningen rekommenderar boendet att snarast även börja föra den löpande dokumentationen i IT systemet för att öka säkerheten och tillgängligheten. Genomförandeplanerna är välskrivna och anger tydligt de

boendes personliga önskemål om hur var och en vill ha det. Boendet har noggranna och personliga signeringslistor för att säkerställa att alla boenden får sitt stöd tillgodosedda.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. De boende erhåller vid inflyttningen information om möjligheten att framföra synpunkter eller klaga på stödet i boendet. Det finns även klagomålsblanketter på anslagstavlor i boendet. Inga skriftliga klagomål har inkommit till förvaltningen under året. Ett klagomål har framförts muntligt på den klagandes önskemål och korrigerats av boendet. Vid uppföljningsbesöket redovisas de fel och brister som uppmärksammats av medarbetarna och hur de korrigerats. Inga särskilda systemfel har framkommit genom analys av dem.

Till boendets personal framförs också muntliga synpunkter från enskilda deltagare på stödet eller önskemål om aktiviteter. Detta dokumenteras i de enskildas dokumentation vilket framkommer vid dokumentationsgranskningen.

Hälso- och sjukvård

TemaBo AB:s MAS har inte gjort några strukturerade granskningar vare sig av följsamheten till gällande rutiner eller av dokumentationen. Stadsdelens MAS har granskat ca 25 % av den datadokumenterade dokumentationen. Resultatet visar att stadens regler för dokumentation inte följts i alla delar. Temabo AB har utarbetat gemensamma hälso- och sjukvårdsrutiner som gäller för deras samtliga verksamheter, några behöver revideras. Några lokala rutiner har utarbetats, men inte tillräckligt för att säkra vården på Guldbärshemmet. Vid identifierade risker har planer inte alltid upprättats. Rutiner för beslut om skyddsåtgärder behöver förtydligas. Inkontinensutredningar utförs sällan. Ingen sjuksköterska har förskrivningsrätt gällande inkontinenshjälpmedel. Medicinteknisk apparatur finns inte förtecknat, ej heller kontrollerat av fackman, någon egenkontroll av dessa har heller inte utförts under 2011.

Personal- och kompetensförsörjning

Samtliga i ledningen på Guldbärshemmet har högskolekompetens. Personalen har vårdbiträdes eller undersköterskekompetens till drygt 75 %. Temabo håller på och inventerar den personal som behöver erbjudas undersköterskekompetens. Medarbetarna på Guldbärshemmet har tidigare genomgått särskilda fördjupningsutbildningar i demenskunskap och palliativ omvårdnad. Några problem att rekrytera medarbetare till boendet finns ej enligt uppgift från verksamhetschef.

Ekonomi och administration

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Temabo AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person.

Tecknad ansvarförsäkring motsvarar angivna krav i avtal.

Inga anmärkningar finns vad gäller redovisade underleverantörer. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Enligt uppgifter från Temabo är det enkelt att samarbeta med förvaltningen om fakturering. Temabo AB och anlitate underleverantörer bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller.

Åtaganden och utfästelser vid mervärden

Förvaltningen har i regelbundna uppföljningsmöten med Temabo följt upp att entreprenörens åtaganden och mervärden fullföljts enligt en av förvaltningen föreslagen handlingsplan. Vid handlingsplanens genomgång ett år efter tillträdet har Temabo i vissa fall uppfyllt vissa åtaganden tidigare än vad förvaltningen förväntat sig och några andra åtaganden har försenats något. En genomgång och justering av tidsplanen pågår mellan parterna. Temabo har till exempel startat upp kompetenscentrum för psykisk hälsa för äldre och rekryterat alla medarbetare som de utlovat i anbudet.

Förbättringsåtgärder

Guldrölloshemmet kommer att leda sitt utvecklingsarbete från deras nystartade kompetenscentrum för psykisk hälsa hos äldre i samarbete med Äldrepsykiatri Södra Stockholm. Det håller på och bildas på Guldrölloshemmet och kommer att arbeta med i första hand boendegruppen för psykiskt sjuka men också t.ex. driva etikforum och handledning för all personal. Kompetenscentret kommer också bidra med kunskapsutveckling och uppdatering av arbetsmetoder på hela Guldrölloshemmet. Temabo har också inlett ett utvecklings- och forskningssamarbete med högskolan i Dalarna.

Inom hälso- och sjukvårdsområdet behöver Temabo revidera en del rutiner och upprätta lokala sådana. Förtydliga dokumentationen vid beslut om skyddsåtgärder. Dokumentationen måste följa stadens utarbetade regler. Enheten behöver intensifiera arbetet med inkontinensutredningar. Alla sjuksköterskor bör få en utbildning i förskrivningsrätt av inkontinenshjälpmedel. Ett system för årliga kontroller av den medicintekniska apparaturen bör upprättas.

Förvaltningens samlade bedömning om Guldrölloshemmet

Förvaltningens bedömning är att Guldrölloshemmet är ett boende som ger sina äldre en god omsorg med möjlighet till inflytande och delaktighet. De har kommit långt i sitt arbete med personcentrerad omvårdnad som är tydligt dokumenterad i

genomförandeplanerna. De äldre får sina beslutade insatser tillgodosedda av verksamheten. Boendet uppfyller inte helt de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter, stadens riktlinjer och avtalet gällande säker och enkelt överskådlig social dokumentation. Ledningen för Guldrölloshemmet arbetar med utveckling av det. Ett flertal förbättringar behöver göras inom hälso- och sjukvårdens område så att arbetsmetoderna omfattar samtliga boende. Följsamheten till upprättade rutiner behöver förbättras. Lokalt utarbetade rutiner ska säkra vården för de boende på Guldrölloshemmet.

3. Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboende

Fakta

Verksamhet	Särskilt boende enligt 5 kap. 5 § Socialtjänstlagen, SoL
Avtalspart	Vingslaget Omsorgs AB
Namn och adress	Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboende Aktergatan 17-19 120 66 Stockholm
Förestår/verksamhetschef	Lena Book
Målgrupp och antal	Inriktning demenssjukdomar, 32 lägenheter och 27 lägenheter somatisk inriktning
Driftsform	Entreprenad, avtalstid 2009-06-15- 2012-10-30 med möjlighet till förlängning i två år och två gånger två år.
Antal anställda	63 anställda motsvarande 53,12 årsarbetare
Tillgänglighet:	Verksamhetens lokaler är fysiskt tillgängliga och de kan nås med allmänna kommunikationer via tvärbanan inom drygt 100 m eller något längre genom färja.

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med företrädare från Södermalms biståndsenhet
- Dialog med enhetschef, medarbetare och boende
- Enhetens rapporterade avvikelser och klagomålshantering
- Kontroll av enhetens dokumentation och rutiner
- Stockholms stads brukarundersökning
- Anmälda besök av avdelningscontrollers och MAS på boendet minst tre gånger under året

Verksamhet

Sjöstadsgården är ett särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL. Boendet är nybyggt och rymligt med ljus och luftig inredning. Gruppboendena för personer med demenssjukdomar har utrustats av entreprenören med ”reminiscenshörnor” för att öka trygghet och igenkänningsgrad samt stimulans för de boende. Lägenheterna är olika stora och alla är förhållandevis rymliga. Boendet har balkonger till varje lägenhet och en gemensam större för boendeenheten. De har också en egen uteplats på gården.

Verksamheten erbjuder stöd dygnet-runt i social gemenskap och med aktiviteter av olika slag enskilt och i grupp. Vingslagets värdegrund är hämtad från en humanistisk människosyn och strävar efter att bemöta varje boende med värdighet, integritet och respekt. Huvudmetoderna för verksamheten är personcentrerad omvårdnad, validation, reminiscens och taktil massage.

Boende i vård- och omsorgsboendet

Totalt finns 59 boende på Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboende. Det finns fyra boendegrupper för personer med demenssjukdomar och tre för personer med i huvudsak somatiska sjukdomar. De boende kommer till största delen från Södermalms stadsdel, några från olika stadsdelar och två från andra kommuner.

Anmälda besök har gjorts i verksamheten minst tre gånger och stämningen har varit lugn och harmonisk. Personalen har uppvisat ett gott bemötande. Olika aktiviteter har pågått med samtalsgrupper, kaffestunder och filmtittande på de nyanskaffade platt-TV apparaterna. Vingslaget Omsorgs AB har medvetet satsat på utevistelser och promenader. De har en kulturarbetare som anordnar musikstunder och andra aktiviteter. De har också inlett ett samarbete med och regelbundna besök av vårdhund i boendet för att lätta upp stämningen och locka till promenader.

Brukarinflytande

Sjöstadsgården har anhörigråd fyra gånger per år och anhörigträffar två gånger per år för att få reda på de boendes önskemål indirekt. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har kontaktperson på Sjöstadsgården som är med på deras anhörigråd och anhörigträffar och andra sammankomster.

Södermalms beställarenhet har under 2011 startat en särskild individuppföljning för att följa upp enskilda boendes genomförda insatser. Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboende hörde till pilotundersökning och resultaten från uppföljningen var goda.

Vingslaget Omsorgs AB har sedan övertagandet utbildat all personal i metoderna validation och reminiscens och startar nu utbildning i taktill massage. Dessa metoder har utvecklat kunskapen hos personalen att ständigt ha ett förhållningssätt som ökar den boendes inflytande på stödet. Kontaktpersonen ger den enskilde regelbundet personlig egentid då de gör något trevligt tillsammans.

Brukarundersökning

Stadens brukarundersökning från 2010 besvarades av ca 60 % av de boende. Sjöstadsgården har särskilt goda resultat gällande bemötande, lyhördhet från personalen och att få komma ut i friska luften. Resultaten gällande mat och måltidssituationen är lägre än stadens genomsnittliga resultat.

Vingslaget Omsorgs AB arbetar med kostundersökningar hos brukarna genom att fråga de boende två gånger om året under tiden måltiden pågår om vad de tycker om maten. Resultaten har redovisats för förvaltningen vid uppföljningsmöten och dessa har varit goda.

Dokumentation

Sjöstadsgården har gått över till att dokumentera genomförandeplanerna i stadens IT-system för social dokumentation. Samtliga boende har aktuella genomförandeplaner. Entreprenören uppfyller sitt åtagande att

genomförandeplanerna ska ses över fyra gånger per år, vilket uppfylls. Genomförandeplanerna speglar de enskilda boendes behov av stöd och hur de vill ha stödet utformat efter sin egen livsstil dagtid. Genomförandeplanerna behöver kompletteras med nattomsorg gällande tillsyn, omvårdnad och nattmat. Den löpande sociala dokumentationen förs ännu inte i IT-systemet utan i pappersform. Förvaltningen rekommenderar Sjöstadsgården att snarast också föra den löpande dokumentationen i ParaSol för att öka säkerhet och överblick på den enskildes stöd genom att all information över den boende finns att hämta på ett ställe.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. De boende erhåller vid inflyttningen information om möjligheten att framföra synpunkter eller klaga på stödet i boendet. Det finns även klagomålsblanketter på anslagstavlor i boendet. Ett klagomål har framförts på insatsernas utförande till förvaltningen under året. Sjöstadsgården gjorde en lex Sarah-anmälan under våren gällande bristande tillsyn. Tillräckliga insatser gjordes för att missförhållandet inte fortsatte och Vingslaget Omsorgs AB förtydligade sina rutiner för att undvika att liknande händelser ska uppstå.

Hälso- och sjukvård

Kvalitetsuppföljningen av hälso- och sjukvården vid enheten har gjorts av Vingslaget Omsorgs AB:s egen MAS. Det har dock inte gjorts någon granskning av dokumentationen av företagets MAS. Stadsdelens MAS har utfört en dokumentationsgranskning på 25 % av journalerna. Resultatet av denna visar att arbetet med vårdplaner behöver förbättras. Det är annars en bra dokumentation som uppfyller kraven på patientsäkerhet. Vingslaget Omsorg AB har gemensamma hälso- och sjukvårdsrutiner som gäller för alla deras verksamheter d.v.s. inga lokalt anpassade rutiner.

Personal- och kompetensförsörjning

Ledningspersonal och hälso- och sjukvårdspersonal har högskoleutbildning. Fyra omvårdnadspersonal av 39 saknar grundkompetens och fem har vårdbiträdesutbildning och behöver uppgradera den till undersköterska. De som saknar grundutbildning erbjuds detta av entreprenören. Därutöver har all personal fått utbildning i deras grundmetoder, validation och reminiscens och taktill massage för att förbättra bemötande och kunna ge ett mer personligt stöd. Några problem att rekrytera medarbetare på boendet finns ej enligt uppgift från verksamhetschef.

Ekonomi och administration

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Vingslaget Omsorg AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person. Tecknad ansvarsförsäkring motsvarar angivna krav i avtal. Inga anmärkningar finns vad gäller redovisade underleverantörer. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Enligt uppgifter från Vingslaget Omsorgs AB är det enkelt att samarbeta med förvaltningen om fakturering. Vingslaget Omsorgs AB och anlidade underleverantörer bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller. Vingslaget Omsorgs AB önskar kortare uppsägningstider på hyreskontrakten.

Åtaganden och utfästelser vid mervärden

Förvaltningen har i regelbundna uppföljningsmöten med Vingslaget Omsorgs AB följt upp att entreprenörens åtaganden och mervärden fullföljts enligt av parterna överenskommen handlingsplan. Vid handlingsplanens genomgång under hösten har åtaganden och mervärden uppfyllts eller är under utveckling. Vingslaget Omsorg AB har framfört till förvaltningen att de anser att Vodok:s dokumentationssystem som de måste använda enligt avtalet är tungarbetat och svåröverskådligt.

Utvecklingsarbete

Sjöstadsgården har mål med sitt utvecklingsarbete är att förbättra välbefinnandet genom ökad trivsel, trygghet och gemenskap för de boende. Sjöstadsgården har under året haft ett kostprojekt på demensenheterna för att förbättra måltiderna och förebygga nutritionsproblem och öka trivsel och samvaro runt måltiderna. De kommer också inrätta samtalsgrupper kring sina nya minneslådor och har startat samarbete med vårdhund.

Förbättringsåtgärder

Nedanstående förbättringar behöver göras av hälso- och sjukvården på Sjöstadsgården. Överrapportering inom enheten måste struktureras upp både vad det gäller muntlig samt skriftlig rapport. Läkemedelshanteringen måste säkerställas då det nu sker en omorganisation vad det gäller förvaring av läkemedel. avseende Narkotikakontroller måste ske enligt upprättad rutin.

Delegeringar ska alltid vara uppdaterade av de sjuksköterskor som arbetar på enheten. Det får absolut inte finnas delegeringar som är upprättade av sjuksköterskor som har avslutat sin tjänst inom enheten.

Alla sjuksköterskor bör få en utbildning i förskrivningsrätt av inkontinenshjälpmedel. Inkontinensutredning ska erbjudas till alla boende som uppvisat symtom på inkontinens.

Enheten bör använda sig av Vårdhygiens E-utbildning i basala hygienrutiner. Enheten bör använda sig av Sveriges kommuner och landstings egenkontrollprogram gällande självskattning och/eller observation avseende

följksamhet till de basala hygienrutinerna samt klädregler. Arbetet med att öka antalet ADL-bedömningar måste intensifieras.

Förvaltningens samlade bedömning om Sjöstadsgårdens vård- och omsorgsboende

Förvaltningens bedömning är att de boende har möjlighet till inflytande och delaktighet samt får sina beslutade insatser tillgodosedda i boendet. Boendet uppfyller inte helt de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter, stadens riktlinjer och avtalet. Boendet behöver samla all social dokumentation på ett ställe och komplettera genomförandeplanerna med nattstöd. Ett flertal förbättringar behöver göras inom hälso- och sjukvårdens område då rutiner och arbetsmetoder ska omfatta alla boende.

4. Sofiagårdens vård- och omsorgsboende

Fakta

Verksamhet	Särskild boendeform, enligt 5 kap 5 § SoL.
Avtalspart	Vingslaget Omsorgs AB
Namn och adress	Sofiagårdens vård- och omsorgsboende Erstagatan 34, 116 36 Stockholm
Förestår/verksamhetschef	Anja Sievänen
Målgrupp och antal	Sofiagården har 30 lägenheter med inriktning demenssjukdom och 20 lägenheter med somatisk inriktning
Driftsform	Entreprenad, avtalstid 2009-09-08- 2012-10-30 med möjlighet till förlängning 2 år och två gånger två år.
Antal anställda	54 anställda motsvarande 48,97 årsarbetare
Tillgänglighet:	Lokalerna är tillgängliga och har närhet till kommunala kommunikationer via buss

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med företrädare från Södermalms biståndsenhet
- Dialog med enhetschef, medarbetare och boende
- Enhetens rapporterade avvikelser och klagomålshantering
- Kontroll av enhetens dokumentation och rutiner
- Stockholms stads brukarundersökning
- Anmälda besök av avdelningscontrollers och MAS på enheten vid minst tre gånger under året.

Verksamhet

Sofiagården är ett särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL. Boendet är beläget centralt på Söder i en äldre men renoverad fastighet nära Vitabergsparken.

Gemensamhetslokalerna består av kök, matrum och vardagsrum och en större samlingslokal för hela boendet på bottenplanet.

Verksamheten erbjuder stöd dygnet-runt i social gemenskap och med aktiviteter av olika slag enskilt och i grupp. Vingslagets värdegrund är hämtad från en humanistisk människosyn och strävar efter att bemöta varje boende med värdighet, integritet och respekt. Huvudmetoderna för verksamheten är personcentrerad omvårdnad, validation, reminiscens och taktill massage.

Boende i vård- och omsorgsboendet

Sofiagårdens har 50 lägenheter totalt. Där finns 30 lägenheter för personer med demenssjukdomar och 20 lägenheter för personer med somatiska sjukdomar. De boende kommer till största delen från Södermalm men också från andra stadsdelar och andra kommuner.

Sofiagården har sedan entreprenaddriften startat satsat på att utveckla aktiviteter för de boende. En kulturarbetare är anställd i boendet som tillsammans arbetsterapeut och sjukgymnast och företagets andra kulturarbetare erbjuder ett flertal aktiviteter varje dag. Varje enhet bjuds på levande musik nästan dagligen. I boendets större samlingsal anordnas det fester efter säsongen och dans varje vecka. Sofiagården har genom samarbete med stadsdelen fått en uteplats inrättad i Vitabergsparken nära boendet då innegården också används av en förskola.

Vid förvaltningens besök i boende har det varit en lugn och harmonisk stämning. Personalen har uppvisat ett gott bemötande. De boende har deltagit i olika aktiviteter eller också har det varit måltider eller kaffestunder.

Brukarinflytande

Sofiagården har anhörigråd fyra gånger per år och anhörigträffar två gånger per år för att få reda på de boendes önskemål indirekt. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har kontaktperson på Sofiagården som är med på deras anhörigråd och anhörigträffar och andra sammankomster.

Södermalms beställarenhet har under 2011 startat en särskild individuppföljning för att följa upp enskilda boendes genomförda insatser. Några resultat finns ej ännu från Sofiagården

Vingslaget Omsorgs AB har sedan övertagandet utbildat all personal i metoderna validation och reminiscens och startar nu utbildning i taktill massage. Dessa metoder har utvecklat kunskapen hos personalen att ständigt ha ett förhållningssätt som ökar den boendes inflytande på stödet. Kontaktpersonen ger den enskilde regelbundet personlig egentid då de gör något trevligt tillsammans.

Brukarundersökning

Stadens brukarundersökning från 2010 har svar från 18 boende av totalt 50 boende varför resultaten får tolkas försiktigt. Sofiagården har goda resultat på bemötande och att personalen är lyhörd över hur hjälpen ska utföras. Lägre resultat är det angående möjlighet till utevistelse och nöjdhet med kost och måltider.

Vingslaget Omsorgs AB arbetar med kostundersökningar hos brukarna genom att fråga de boende två gånger om under året tiden måltiden pågår om vad de tycker om maten. Resultaten har redovisats för förvaltningen vid uppföljningsmöten och dessa har varit goda.

Dokumentation

Sofiagården har gått över till att dokumentera genomförandeplanerna i stadens IT-system för social dokumentation. Samtliga boende har aktuella genomförandeplaner. Entreprenören uppfyller sitt åtagande att genomförandeplanerna ska ses över fyra gånger per år. Genomförandeplanerna speglar väl de enskilda boendes behov av stöd och hur de vill ha stödet utformat efter sin egen livsstil. Den löpande sociala dokumentationen förs ännu inte i IT-systemet utan i pappersform. Förvaltningen rekommenderar Sofiagården att snarast också föra den löpande dokumentationen i ParaSol för att öka säkerhet och överblick på den enskildes stöd genom att all information över den boende finns att hämta på ett ställe.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. Inga klagomål har inkommit under perioden sedan 2011-01-01. De boende erhåller vid inflyttningen information om möjligheten att framföra synpunkter eller klaga på stödet i boendet. Det finns även klagomålsblanketter på anslagstavlor i boendet.

Hälso- och sjukvård

Kvalitetsuppföljningen av hälso- och sjukvården vid enheten har gjorts av Vingslaget Omsorgs AB:s egen MAS. Det har dock inte gjorts någon granskning av dokumentationen av företagets MAS.

Stadsdelens MAS har utfört en dokumentationsgranskning på 25 % av journalerna. Resultatet av denna visar att arbetet med planer behöver förbättras. Det är annars en bra dokumentation som uppfyller kraven på patientsäkerhet.

Vingslaget Omsorg AB har gemensamma hälso- och sjukvårdsrutiner som gäller för alla deras verksamheter d.v.s. inga lokalt anpassade rutiner.

Personal- och kompetensförsörjning

Ledningen för Sofiagården har högskolekompetens och hälso- och sjukvårdspersonalen har adekvata högskoleutbildningar. Sex omvårdnadspersonal av 42 saknar grundkompetens och åtta har vårdbiträdesutbildning och behöver uppgradera den till undersköterska. De som saknar grundutbildning erbjuds detta av entreprenören. Därutöver har all personal fått utbildning i deras grundmetoder, validation och reminiscens och taktil massage för att förbättra bemötande och kunna ge ett mer personligt stöd. Några problem att rekrytera medarbetare på boendet finns ej enligt uppgift från verksamhetschef.

Ekonomi och administration

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Vingslaget Omsorg AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person. Tecknad ansvarförsäkring motsvarar angivna krav i avtal. Inga anmärkningar finns vad gäller redovisade underleverantörer. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Enligt uppgifter från Vingslaget Omsorgs AB är det enkelt att samarbeta med förvaltningen om fakturering. Vingslaget Omsorgs AB

och anlidade underleverantörer bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller.

Vingslaget Omsorgs AB önskar kortare uppsägningstider på hyreskontrakten.

Åtaganden och utfästelser vid mervärden

Förvaltningen har i regelbundna uppföljningsmöten med Vingslaget Omsorgs AB följt upp att entreprenörens åtaganden och mervärden fullföljts enligt av parterna överenskommen handlingsplan. Vid handlingsplanens genomgång under hösten har åtaganden och mervärden uppfyllts eller är under utveckling.

Vingslaget Omsorgs AB har framfört till förvaltningen att de anser att Vodok:s dokumentationssystem som de måste använda enligt avtalet är tungarbetat och svåröverskådligt.

Utvecklingsarbete

Sofiagården har mål med sitt utvecklingsarbete är att förbättra välbefinnandet genom ökad trivsel, trygghet och gemenskap för de boende. Därför har de satsat på att förbättra genomförandeplanerna och utöka utbudet av aktiviteter och möjligheten till utevistelser för att öka livsinnehållet och skapa mer gemenskap på boendet.

Förbättringsåtgärder

Den sociala dokumentationen kan utvecklas ytterligare. Genomförandeplanen och den löpande sociala dokumentationen bör finnas i samma system för att skapa en bättre helhetsbild över den enskildes liv och stödbehov.

Gällande hälso- och sjukvård ska alltid delegeringar vara uppdaterade av de sjuksköterskor som arbetar på enheten. Det får absolut inte finnas delegeringar som är upprättade av sjuksköterskor som har avslutat sin tjänst inom enheten.

Alla sjuksköterskor bör få en utbildning i förskrivningsrätt av inkontinenshjälpmedel. Inkontinensutredning ska erbjudas till alla boende som uppvisat symtom på inkontinens. Läkemedelsgenomgångar ska omfatta alla de som bor på enheten.

Riskbedömningar avseende fall, trycksår och malnutrition utförs men dessa bör utökas så att de omfattar alla boende. Under året har det varit 9 % av de boende som haft trycksår. Enheten måste analysera detta bättre för att se om de uppkommit under vårdtiden på enheten eller om de uppkommit när den boende vistats på annan plats. Analysen ska påvisa om enheten måste arbeta mer preventivt med detta område.

Enheten bör använda sig av Vårdhygiens E-utbildning i basala hygienrutiner. Enheten bör använda sig av Sveriges kommuner och landstings egenkontrollprogram gällande självskattning och/eller observation avseende följsamhet till de basala hygienrutinerna samt klädregler.

Förvaltningens samlade bedömning om Sofiagårdens vård- och omsorgsboende

Förvaltningens bedömning är att de boende har möjlighet till inflytande och delaktighet och att de får sina beslutade insatser tillgodosedda av verksamheten. Boendet uppfyller inte helt de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter och stadens riktlinjer. Förbättringar behöver göras för att skapa en samlad social dokumentation. Ett flertal förbättringar behöver göras inom hälso- och sjukvårdens område då rutiner och arbetsmetoder ska omfatta alla boende.

5. Magdalenagårdens vård- och omsorgsboende

Fakta

Verksamhet	Särskild boendeform, enligt 5 kap 5 § Socialtjänstlagen, SoL
Avtalspart	Carema Äldreomsorg AB
Namn och adress	Magdalenagårdens vård- och omsorgsboende Timmermansgatan 27, 118 55 Stockholm
Förestår/verksamhetschef	Britt-Inger Benhajji
Målgrupp och antal	Magdalenagården har 42 lägenheter med demensinriktning och 24 lägenheter med somatisk inriktning
Driftsform	Entreprenad, avtalstid 2010-11-01 – 2013-10-30
Antal anställda	67 anställda motsvarande 59,21 årsarbetare
Tillgänglighet	Lokalerna är tillgängliga. Till allmänna kommunikationsmedel är det gångavstånd

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med företrädare från Södermalms beställarenhet
- Dialog med verksamhetschef, gruppchefer och medarbetare på boendet
- Enhetens rapporterade avvikelser och klagomålshantering
- Kontroll av enhetens dokumentation och rutiner
- Stockholms stads brukarundersökning
- Fem anmälda besök på enheten av avdelningscontrollers och MAS

Magdalenagården, beläget på Timmermansgatan nära Mariatorget, drivs sedan 2010-11-01 av Carema Äldreomsorg AB. Caremas verksamhetsidé, Den Goda Dagen, genomsyras av ett förhållningssätt som utgår från ett kundperspektiv. Under detta första år har ett förändrings- och utvecklingsarbete skett inom flera områden. Utbudet av aktiviteter har ökat. Alla våningsplan erbjuder minst två gemensamma aktiviteter per dag och på individnivå finns så kallad egen tid med respektive kontaktman en gång i veckan. Tydliga skyltar med kontaktmannens namn finns anslaget utanför alla lägenhetsdörrar och det finns rutiner som beskriver vad som ingår i kontaktmannauppdraget. För att de boende ska ha möjlighet att välja mellan två rätter vid måltiderna samarbetar våningsplanen med varandra. De beställer olika rätter och kan på så vis byta sinsemellan då någon boende önskar något alternativ till det som erbjuds.

Boende i vård- och omsorgsboendet

Totalt finns det 66 lägenheter på Magdalenagården fördelade på 5 våningsplan. För närvarande kommer 50 av de boende från Södermalm. Utöver respektive våningsplans gemensamma utrymmen finns det tillgång till en takterrass, en gemensamhetslokal i entréplanet och en innergård som håller på att iordningställas.

Brukarinflytande

Stadsdelsnämndens pensionärsråd har en kontaktperson på Magdalenagården och det anordnas anhörigträffar. Den enskildes inflytande i vardagen tillgodoses bland annat med genomförandeplanen. Detta har varit ett prioriterat område under året. Alla boende har aktuella genomförandeplaner vilka kommer att följas upp under den närmaste tiden. Biståndshandläggare gör en gång om året en individuell uppföljning med varje boende genom att använda ett antal förutbestämda frågor. De senaste intervjuerna genomfördes under maj 2011. Där framkom att endast ett fåtal boende hade upprättade och godkända genomförandeplaner. I jämförelsen med resultaten från intervjuerna och verksamhetsuppföljningen som genomfördes i oktober kan konstateras en positiv utveckling kring kontaktmannskapet och upprättandet av genomförandeplaner.

Brukarundersökning

Resultaten från årets brukarundersökning har ännu inte kommit varför endast 2010 års resultat kan redovisas. Svarefrekvensen var endast 47 %, det vill säga 31 svar av 66 möjliga. Svaren visade på goda resultat inom frågeområdena personalens bemötande, trygghet, nöjdhet med boendet och att måltiderna upplevs som trevliga stunder.

Dokumentation

Alla genomförandeplaner är inlagda i stadens dokumentationssystem ParaSol. Även den löpande sociala dokumentationen förs i ParaSol. Ett utvecklingsarbete pågår kring genomförandeplaner och den sociala dokumentationen. Nattinsatser finns med i flertalet genomförandeplaner. Signeringslistor används inte för vidimering av att insatser och aktiviteter enligt genomförandeplan är genomförda. Enligt medarbetarna sker muntlig rapportering.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. I samband med inflyttning får alla boende information och blankett kring synpunkter och klagomål. Klagomålsblanketter finns även tillgängliga på alla våningsplan. Under perioden 2011-01-01 – 2011-10-31 har enheten fått två synpunkter eller klagomål som rör insatsen. Ingen anmälan/rapport om lex Sarah har gjorts under samma period.

Hälso- och sjukvård

Kvalitetsuppföljningen av hälso- och sjukvården vid enheten har gjorts av Carema Äldreomsorg AB:s egen MAS. Stadsdelens MAS har granskat 25 % av den dokumentation som utförts i datadokumentationssystemet. Resultatet visar att

stadens rutiner för dokumentation inte följts i alla delar. Carema Äldreomsorg AB har utarbetat gemensamma hälso- och sjukvårdsrutiner som gäller för deras samtliga verksamheter, med krav på några få lokalt utarbetade. För att säkra vården behöver flera lokala rutiner utarbetas. Medicinteknisk apparatur har inte kontrollerats under 2011. Riskbedömningar gällande risk för fall, undernäring och trycksår har inte alltid erbjudits vid inflyttning. Vid identifierade risker har inte alltid en åtgärdsplan upprättats.

Personal- och kompetensförsörjning

All omvårdnadspersonal har en adekvat utbildning. Flertalet är utbildade till undersköterskor. Fem personer har endast vårdbiträdesutbildning varav tre av dessa är anmälda till undersköterskeutbildningen.

Ekonomi

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Carema Äldreomsorg AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person. Tecknad ansvarförsäkring motsvarar angivna krav i avtal. Inga anmärkningar finns vad gäller redovisade underleverantörer. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Carema Äldreomsorg AB och anlitate underleverantörer bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller.

Förbättringsåtgärder

Inom hälso- och sjukvården behöver flera lokala rutiner utarbetas. Dokumentationen måste följa stadens regler. Ett system för årliga kontroller av den medicintekniska apparaturen måste upprättas. Riskbedömningar måste erbjudas vid inflyttning och vid identifierade risker måste en plan upprättas med mål, åtgärder och uppföljning.

Den sociala dokumentationen behöver utvecklas ytterligare. Genomförandeplanen, och den löpande sociala dokumentationen bör tillsammans skapa en bättre helhetsbild över den enskildes liv. Enheten bör hitta metoder för hur delaktigheten i upprättandet av genomförandeplanerna ökar. I den sociala dokumentationen bör även framgå viktiga samtal med anhöriga, synpunkter/klagomål samt återkoppling med vidtagna åtgärder.

Enhetens ledningssystem för kvalitet behöver förankras bland medarbetarna så att de bättre ser ett sammanhang mellan klagomål, fel och brister/avvikelser, lex Sarah rapporter och den löpande sociala dokumentationen.

Förvaltningens samlade bedömning om Magdalenagårdens vård- och omsorgsboende

Förvaltningens bedömning är att de boende har möjlighet till inflytande och delaktighet samt att de får sina beslutade insatser tillgodosedda av verksamheten. Enheten uppfyller de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter och stadens riktlinjer. Ett flertal förbättringar behöver göras inom

hälso- och sjukvårdens område så att arbetsmetoderna omfattar samtliga boende. Lokalt utarbetade rutiner behövs för att säkra vården för de boende på Magdalenagårdens vård och omsorgsboende. Likaså behöver den sociala dokumentationen, arbetet med genomförandeplaner och de boendes delaktighet utvecklas.

6. Vindragarens vård- och omsorgsboende

Fakta

Verksamhet	Särskild boendeform, enligt 5 kap 5 § SoL.
Namn och adress	Vindragarens vård- och omsorgsboende, Vindragarvägen 16, 117 50 Stockholm
Avtalspart	Vingslaget Omsorgs AB
Förestår/verksamhetschef	Siv Hammarström
Målgrupp och antal	Vindragaren har 34 lägenheter med inriktning demenssjukdomar
Driftsform	Entreprenad, avtalstid 2008-07-04- 2010-09-30 med möjlighet till förlängning i två år och två gånger två år.
Antal anställda	40 anställda motsvarande 34,0 årsarbetare
Tillgänglighet:	Lokalerna är tillgängliga och ligger i närhet till allmänna kommunikationsmedel via buss

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med företrädare från Södermalms biståndsenhet
- Dialog med enhetschef, medarbetare och boende
- Enhetens rapporterade avvikelser och klagomålshantering
- Kontroll av enhetens dokumentation och rutiner
- Stockholms stads brukarundersökning
- Anmälda besök av avdelningscontrollers och MAS på enheten minst tre gånger under året

Verksamhet

Vindragarens vård- och omsorgsboende är ett särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL. Totalt finns det 34 lägenheter på Vindragaren fördelat på två våningsplan i två byggnader ovanför Mälteriets seniorboende. Lägenheterna är rymliga och alla boende har egna balkonger. Vindragaren har tillgång till gemensamhetsutrymmen i varje boendeenhet. De är ett kombinerat kök, matvrå och sitthörna. Vindragaren har inrett med för de boende tidstypiska detaljer och prydnadssaker för att öka hemkänslan för de boende. Boendet har också en större gemensamhetslokal i byggnadens bottenvåning som är inredd enligt reminiscensmetoden och som används för olika aktiviteter. Till boendet hör också en stor takterass som de använder mycket under sommartiden.

Verksamheten erbjuder stöd dygnet-runt i social gemenskap och med aktiviteter av olika slag enskilt och i grupp. Vingslagets värdegrund är hämtad från en humanistisk människosyn och strävar efter att bemöta varje boende med värdighet, integritet och respekt. Huvudmetoderna för verksamheten är personcentrerad omvårdnad, validation, reminiscens och taktil massage.

Boende i vård- och omsorgsboendet

Vindragaren är populärt boende som det ofta är kö till från hela Stockholm. För närvarande kommer 28 av de boende från Södermalm.

Vingslaget Omsorgs AB har sedan övertagandet av verksamhet satsat på att utveckla aktiviteter för de boende. En kulturarbetare har anställts för att biträda personalen i boendet med det. Mer promenader och utevistelser har varit ett utvecklingstema, minnessamtal och musik har varit andra.

Vid besöken i boendet som gjorts minst tre gånger under året verkar alla boende nöjda och trivas. Personalen har uppvisat ett gott bemötande. Atmosfären ger ett lugnt och harmoniskt intryck och de boende ger intryck av att trivas. Aktiviteterna är varierande och utformade efter de boendes behov och hälsotillstånd. Det kan vara högläsning, mellanmål, musik, samtal eller sinnesstimulering.

Brukarinflytande

Vindragaren har anhörigråd fyra gånger per år och anhörigträffar två gånger per år för att få reda på de boendes önskemål indirekt. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har kontaktperson på Vindragaren som är med på deras anhörigråd och anhörigträffar och andra sammankomster.

Södermalms beställarenhet har under 2011 startat en särskild individuppföljning för att följa upp enskilda boendes genomförda insatser. Uppföljningsresultat visar att de boende var trygga och nöjda med boendet och stödet.

Vingslaget Omsorgs AB har sedan övertagandet utbildat all personal i metoderna validation och reminiscens och startar nu utbildning i taktil massage. Dessa metoder har utvecklat kunskapen hos personalen att ständigt ha ett förhållningssätt som tar hänsyn till den boendes önskemål på stödet. Den enskildes inflytande i vardagen tillgodoses också med genomförandeplanen och en daglig dialog mellan gäster och personal. Även anhörigas synpunkter tas tillvara när inte de boende själva kan tala om sin livsstil bl.a. genom levnadsberättelser. Kontaktpersonen ger den enskilde regelbundet personlig egentid då de gör något trevligt tillsammans.

Brukarundersökning

Resultaten i stadens brukarundersökning från 2010 har 13 boende svarat av 34 möjliga. Därför får resultaten tolkas med försiktighet. Samtliga resultat är bättre än stadens genomsnitt. Särskilt goda resultat finns på variablerna bemötande, personalens lyhördhet och den boendes upplevelse av trygghet. Några resultat är

fortfarande bättre än stadens men är lägre än vid förra årets mätning. Det är resultaten på frågorna om måltidssituationen förväntningar på och nöjdheten med boendet. Förbättringar skett på den enskildes möjlighet att påverka vardagen och utevistelser.

Vingslaget Omsorgs AB arbetar med kostundersökningar hos brukarna genom att fråga de boende två gånger om året under tiden måltiden pågår om vad de tycker om maten. Resultaten har redovisats för förvaltningen vid uppföljningsmöten och dessa har varit goda.

Dokumentation

Vindragaren startade en utveckling och förbättring av genomförandeplanerna för drygt ett år sedan. De införde även övergång till IT-baserad dokumentation i stadens ParaSol-system. Kvaliteten på genomförandeplaner har ytterligare förbättrats under året och flertalet är goda exempel som speglar den enskildes önskemål hela dygnet. Den löpande sociala dokumentationen tog upp oväntade eller särskilda händelser och ändrade behov.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. De boende erhåller vid inflyttningen information om möjligheten att framföra synpunkter eller klaga på stödet i boendet. Det finns även klagomålsblanketter på anslagstavlor i boendet. Under året har inga klagomål inkommit till förvaltningen.

Hälso- och sjukvård

Kvalitetsuppföljningen av hälso- och sjukvården vid enheten har gjorts av Vingslaget Omsorgs AB:s egen MAS. Det har dock inte gjorts någon granskning av dokumentationen av företagets MAS.

Stadsdelens MAS har utfört en dokumentationsgranskning på 25 % av journalerna. Resultatet av denna visar att arbetet med planer behöver förbättras. Det är annars en bra dokumentation som uppfyller kraven på patientsäkerhet.

Vingslaget Omsorg AB har gemensamma hälso- och sjukvårdsrutiner som gäller för alla deras verksamheter d.v.s. inga lokalt anpassade rutiner.

Personal- och kompetensförsörjning

Ledningspersonalen och hälso- och sjukvårdspersonalen har högskoleutbildning inom områdena socialtjänst och hälso- och sjukvård. Vindragaren har 33 omvårdnadspersonal och en av dem saknar grundkompetens. Några medarbetare är vårdbiträden och behöver uppgradera sin kompetens till undersköterska. De som saknar grundutbildning erbjuds undersköterskeutbildning av entreprenören. Därutöver har all personal fått utbildning i deras grundmetoder, validation och reminiscens och taktill massage för att förbättra bemötande och kunna ge ett mer

personcentrerat stöd. Några problem att rekrytera medarbetare på boendet finns ej enligt uppgift från verksamhetschef.

Ekonomi och administration

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Vingslaget Omsorg AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person. Tecknad ansvarförsäkring motsvarar angivna krav i avtal. Inga anmärkningar finns vad gäller redovisade underleverantörer. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Enligt uppgifter från Vingslaget Omsorgs AB är det enkelt att samarbeta med förvaltningen om fakturering. Vingslaget Omsorgs AB och anlitate underleverantörer bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller.

Vingslaget Omsorgs AB önskar kortare uppsägningstider på hyreskontrakten.

Åtaganden och utfästelser vid mervärden

Förvaltningen har i regelbundna uppföljningsmöten med Vingslaget Omsorgs AB följt upp att entreprenörens åtaganden och mervärden fullföljts enligt av parterna överenskommen handlingsplan. Vid handlingsplanens genomgång under hösten framkommer att entreprenören uppfyllt sina mervärden.

Vingslaget Omsorgs AB har framfört till förvaltningen att de anser att Vodok:s dokumentationssystem som de måste använda enligt avtalet är tungarbetat och svåröverskådligt.

Utvecklingsarbete

Vindragaren arbetar med att ytterligare utveckla vardagen för de boende med fler aktiviteter och gemenskapsformer för de boende. Deras stora gemensamhetslokal används för olika typer gruppaktiviteter som de utvecklar beroende på vad de boende tycker om. De har haft musikteman, minnessamtal och samkväm som varit mycket uppskattade.

Förbättringsområden

Riskbedömningar gällande trycksår måste öka. Vid mätning av stadens kvalitetsindikatorer så uppmättes att endast 38 % av de boende hade genomgått detta. Båda sjuksköterskorna bör få en utbildning i förskrivningsrätt av inkontinenshjälpmedel. Inkontinensutredning ska erbjudas till alla boende som uppvisat symtom på inkontinens.

Enheten bör använda sig av Vårdhygiens E-utbildning i basala hygienrutiner.

Enheten bör använda sig av Sveriges kommuner och landstings egenkontrollprogram med självskattning och/eller observation gällande följsamhet till de basala hygienrutinerna samt klädregler.

Förvaltningens samlade bedömning om Vindragarens vård- och omsorgsboende

Förvaltningens bedömning är att de boende har möjlighet till inflytande och delaktighet och att de får sina beslutade insatser tillgodosedda av verksamheten. Boendet uppfyller de krav som kan ställas utifrån gällande lagstiftning, förordning och föreskrifter och stadens riktlinjer gällande socialtjänstlagens krav men inte gällande hälso- och sjukvårdens område.

7. Tellus fritidscenter och Tanto seniorloкус, öppen fritidsverksamhet

Fakta	
Verksamhet	Kommunövergripande öppen social verksamhet (ej biståndsbedömd) för äldre invånare och personer med funktionsnedsättning i Stockholms stad
Namn och adress	Tellus fritidscenter, Lignagatan 8 Tanto seniorloкус, Rosenlundsgatan 44 A
Avtalspart	Tellus fritidscenter AB
Förestår/verksamhetschef	Elisabeth Melén och Annica Friberg
Målgrupp	Äldre personer och personer med funktionsnedsättning, som bor i Stockholms stad.
Driftsform	Entreprenad, avtalstid 2011-01-01- 2012-12-31 med möjlighet till förlängning i ett år med möjlighet till ytterligare förlängning i ett år.
Antal anställda	7 anställda, motsvarande 6,3 årsarbetare, varav en vaktmästartjänst med lönebidrag. Enligt avtal 7 anställda, motsvarande 6,5 årsarbetare.
Tillgänglighet:	Lokalerna är tillgängliga och ligger i närhet till allmänna kommunikationsmedel.

Metod för uppföljningen

Uppföljningen baserar sig på följande:

- Dialog med chefer och medarbetare
- Kontroll av enhetens programverksamhet, regler och rutiner
- Enhetens redovisning av antal besökare
- Enhetens redovisning av uthyrning av lokaler
- Besök av avdelningscontrollers

Verksamhet

Verksamheten bedrivs utifrån Socialtjänstlagen, Stockholms stads äldreplan, program för delaktighet för personer med funktionsnedsättning och stadsdelsnämndens verksamhetsplan.

Tellus fritidscenter har funnits i lokaler på Hornstulls servicehus sedan 2001/2002. Tanto seniorlokal på före detta Tanto servicehus togs i bruk vid årsskiftet och har under året kompletterats med inventarier och utrustning för att anpassas till verksamhetens behov.

Underhållningen i Drakenbergssalen på Tellus uppskattas och publiktillströmningen är stor. Filmvisningarna på Tellus har dubblerats då inte alla har fått plats vid första visningen. Föreläsningarna i samlingsalen på Tanto är även de välbesökta. Fritidscentret har dessutom deltagit i olika externa arrangemang till exempel nationaldagsfirandet.

Samverkan sker fortlöpande med pensionärsföreningar och handikappföreningar. Ett aktuellt exempel på samverkan är seniordagen 2012.

Lokala regler och rutiner har upprättats och förankrats bland medarbetarna. Medarbetarna har kunskaper om fel och brister/avvikelser och klagomål/synpunktshantering.

Gäster i den öppna fritidsverksamheten

Under perioden 1 januari till och med 30 september har 43 546 gäster besökt de olika aktiviteterna på Tellus och Tanto. Under perioden 1 januari till och med 31 augusti har verksamheten haft 1 094 uthyrningar av samlingsalen och klubbbrummen till olika pensionärs- föreningar och organisationer.

Brukarinflytande

Gästernas inflytande över programverksamheten tillgodoses genom möjligheten att lämna förslag i förslagslådor eller att lämna muntliga förslag. Valda representanter för gästerna ingår som ledamöter i Tellus/Tantos förtroenderåd/programråd och kan i den rollen påverka innehållet i verksamheten.

Ledamöter i Tellus och Tantos förtroenderåd är ambassadörer för verksamheterna och besöker bland annat pensionärsföreningar i andra stadsdelar för att informera om Tellus och Tanto.

Brugarundersökning

En enkätundersökning har genomförts under hösten 2011. Resultatet är under bearbetning och det slutgiltiga resultatet blir klart under december.

Dokumentation

Programverksamheten på Tellus och Tanto presenteras i ett vår- och höstprogram och på hemsidan. Besöksfrekvensen till olika arrangemangen redovisas månadsvis till förvaltningen liksom uthyrningen av lokaler till pensionärsföreningar och organisationer. Förtroenderådets sammanträden protokollförs och skickas till stadsdelsförvaltningen.

Synpunkter, klagomål, fel och brister

System finns för hantering av synpunkter, klagomål, fel och brister. En blankett, ”Ris och Ros”, finns tillgänglig inom verksamhetens lokaler.

Personal- och kompetensförsörjning

Vid halvårsskiftet uppstod två vakanta heltidstjänster då vaktmästaren och en värdinna slutade sina tjänster. Under sommaren nyrekryterades en värdinna på 80 % och sedan oktober arbetstränar för vaktmästartjänsten en person på 100 % . Den övriga personalen har den kompetens som krävs och ges förutsättningar för fortlöpande kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov.

Ekonomi och administration

Vid kontroll med Skatteverket och upplysningscentralen framkommer att Tellus fritidscenter AB betalat skatter och avgifter i tid. Verksamheten drivs av rätt juridisk person. Tecknad ansvarförsäkring motsvarar angivna krav i avtal. Inga underentreprenörer anlitas. Verksamheten har rutiner för fakturahantering. Tellus fritidscenter AB bedöms ha goda ekonomiska förutsättningar att fullgöra uppdraget under den tid som avtalet gäller.

Utvecklingsfrågor

Ett aktuellt utvecklingsområde är att utöka utflyktsverksamheten så att det finns möjlighet att åka på utflykt året runt. En annan aktivitet som kan utvecklas är den fysiska träningen. En komplettering av ”gymmet” med fler träningsmaskiner skulle ge större variation på träningen. För att möjliggöra detta behov behöver verksamheten sponsorer.

Förvaltningens samlade bedömning om Tellus fritidscenter och Tanto seniorlokal

Förvaltningens bedömning är att gästerna trivs, har inflytande och delaktighet och får sina behov av fritidsaktiviteter tillgodosedda av verksamheten.

Bilaga

1. Sammanställning av förvaltningens bedömning av respektive verksamhet

